

Kullan myyjän ABC

Tämä opas on Helsingin Pantin asiantuntijoiden kirjoittama opas yksityishenkilöille, jotka harkitsevat kultaesineidensä myymistä. Oppaan tarkoituksena on avata käsitteitä ja vastata kysymyksiin kullan hinnan määrittämisestä sekä tarjota käytännön vinkkejä kultaesineiden myymiseen.

Kannattaako myydä kulta-esineet, joita ei käytä?

Kultaesineiden myymistä kannattaa harkita tarkkaan. Kullan arvonkehitys on ollut historiallisesti aina kasvava ja siksi kulta on myös hyvä sijoituskohde. Jos sinulla ei ole pakottavaa rahantarvetta, kannattaa ehkä mieluummin säilyttää kulta pahan päivän varalle, jolloin myös kullan arvo on suurella todennäköisyydellä tätä päivää korkeampi.

Myös esineen panttaaminen on oiva vaihtoehto myymiselle. Panttilainalla voit rahoittaa hetkellisen rahantarpeen ja lunastaa esineen takaisin neljän kuukauden sisällä, mikäli et halua menettää esinettä.

Kumpi on kannattavampaa, myyminen vai panttaaminen?

Viimekädessä kannattavuutta mittaa esineestä saatava rahallinen hyvitys, eli hinta.

Jos hinta myymällä ja panttaamalla on sama, kannattaa pohtia seuraavia kysymyksiä:

- Onko mahdollista, että tulet katumapäälle ja haluat perua kaupan?
- Onko rahantarpeesi tilapäinen?
- Onko kultaesine tunnetun taiteilijan tai kultasepän suunnittelema (esim. Lapponia tai Kalevala)?
- Onko kultaesineeseen kiinnitetty jalokiviä (esim. timanttisorumus)?
- Tarvitsetko rahat heti?

Jos vastasit edes yhteen kysymykseen kyllä, sinun kannattaa pantata kultaesine.

Panttaamalla voit halutessasi lunastaa esineen takaisin neljän kuukauden sisällä. Saat muistutuksen, kun laina-aika on umpeutunut ja halutessasi voit sopia laina-ajan pidentämisestä. Panttaamalla sinulle hyvitetään myös ns. koruarvo. Esimerkiksi aito 14 karaatin Kalevala-koru on arvokkaampi kuin tuntemattoman muotoilijan koru, johon on käytetty saman verran 14 karaatin kultaa. Panttilainaamossa arvioidaan myös jalokivien arvo. Romukultaa ostavat liikkeet eivät pääsääntöisesti maksa erillistä hintaa merkkikoruista ja esineeseen kiinnitetyt jalokivet eivät vaikuta maksettavaan summaan. Helsingin Pantista saat heti rahat mukaan tai halutessasi maksettuna pankkitilillesi.

Mistä tiedän kullan arvon?

Kultaesineen arvo määräytyy sen kultapitoisuuden mukaan. Esimerkiksi 18 karaatista maksetaan keskimäärin 25 % enemmän kuin 14 karaatista.

Kullan hinta noteerataan yleensä yksikössä USD/troy oz. Troy oz, eli troy-unssi, joka vastaa 31,1034768 grammaa.

Kullan hinta täsmennetään reaaliajassa Lontoon kultapörssissä. Ajankohtaista tietoa voi hakea internetistä osoitteista www.lbma.org.uk ja www.kitco.com.

Suomessa toimivien liikkeiden hintoja voi selvittää internetistä. Kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että kullan hyvityshinta vaihtelee päivittäin ja yritysten internetsivuilla ilmoitettu hinta voi olla vanhentunut. Hyvä vaihtoehto on myös soittaa liikkeeseen ja kysellä päivän hinta. Jos puhelimeen ei vastata useista soittoyrityksistä huolimatta tai puhelinnumeroa ei ole ilmoitettu verkkosivuilla, liike ei välttämättä ole luotettava.

Joulukuussa 2010 14 karaatin kullasta on Suomessa tarjottu parhaimmillaan noin 16 euroa/g. Alhaisimmat hinnat ovat 10–11 euroa/g. Hintavertailu siis kannattaa!

Mistä tiedän esineeni kultapitoisuuden?

Esineen kultapitoisuus mitataan perinteisesti karaatteina eli 24:sosina. Puhdas kulta on 24 karaatin kulta ja esimerkiksi 22 karaatin kulta sisältää kulta 22/24, eli 91,6 prosenttia.

Yleisin Suomessa myyty kulta on pitoisuudeltaan 14 karaattia. 14 karaatin kultaesineen leima on 585 ja se tarkoittaa, että tuotteen kultapitoisuus on vähintään 58,5 % kokonaispainosta. Suomessa leimoihin merkittävät kultapitoisuudet ovat 375, 585, 750, 916 ja 999, mitkä vastaavat 9, 14, 18, 22 ja 24 karaattia. Leima löytyy yleensä esineen kääntöpuolelta, esimerkiksi sormuksen sisäpinnasta.

Suomessa myytävä kulta on yleensä sävytetty hieman punertavammaksi kuin muualla maailmassa. Seosaineina käytetään hopeaa, kuparia ja valkokullassa myös palladiumia. Kelta- ja valkokulta on samaa kulta, mutta ne on sävytetty eri metalliseoksilla.

Jos kultaesineesi on leimaamaton, esineen kultapitoisuus varmennetaan kemiallisesti fyysisellä testillä. Niin sanottu happotesti ei vaurioita korua millään tavalla.

Mikä on romukulta?

Romukullalla tarkoitetaan kultaesineitä, joilla ei enää ole käyttö- tai koruarvoa. Romukullasta maksetaan kultapitoisuuden ja esineen painon mukaan.

Helsingin Pantin/konttorijohtaja Juhani Ketolan vinkit kultaesineitään myyvälle:

1. Varmista, onko esineessäsi muuta kuin romukultaa (esim. timantti- ja designkoruilla on myös käyttö- tai koruarvoa)
 2. Pohdi myytkö tai panttaatko
 3. Tarkista ajankohtainen hintataso ja selvitä, mistä saat parhaan hinnan
 4. Vältä paikkakunnallasi kiertäviä kullanostajia ja vakuutettuja pussilähetyksiä
 - Jos kuitenkin päätät hyödyntää paikkakuntakiertueella olevaa kullanostajaa, varmista ostajan ammattimaisuus ja laitteiden toimivuus
 - Jos kuitenkin päätät hyödyntää tiettyjen toimijoiden tarjoamia pussilähetyksiä, varmista niiden hinnoittelu. Palauttavatko he esimerkiksi kultasi ilmaiseksi, jos et hyväksy heidän hintatarjoustaan?
-